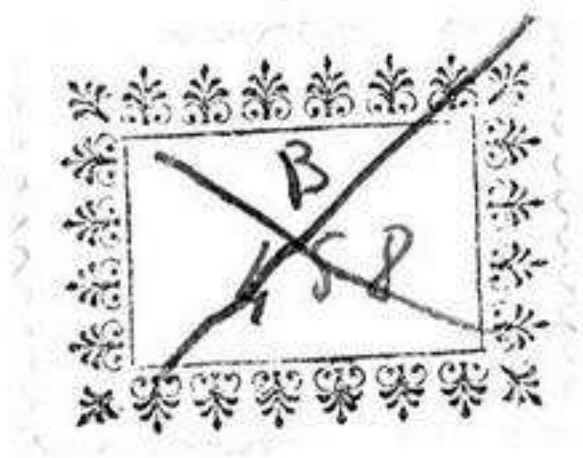

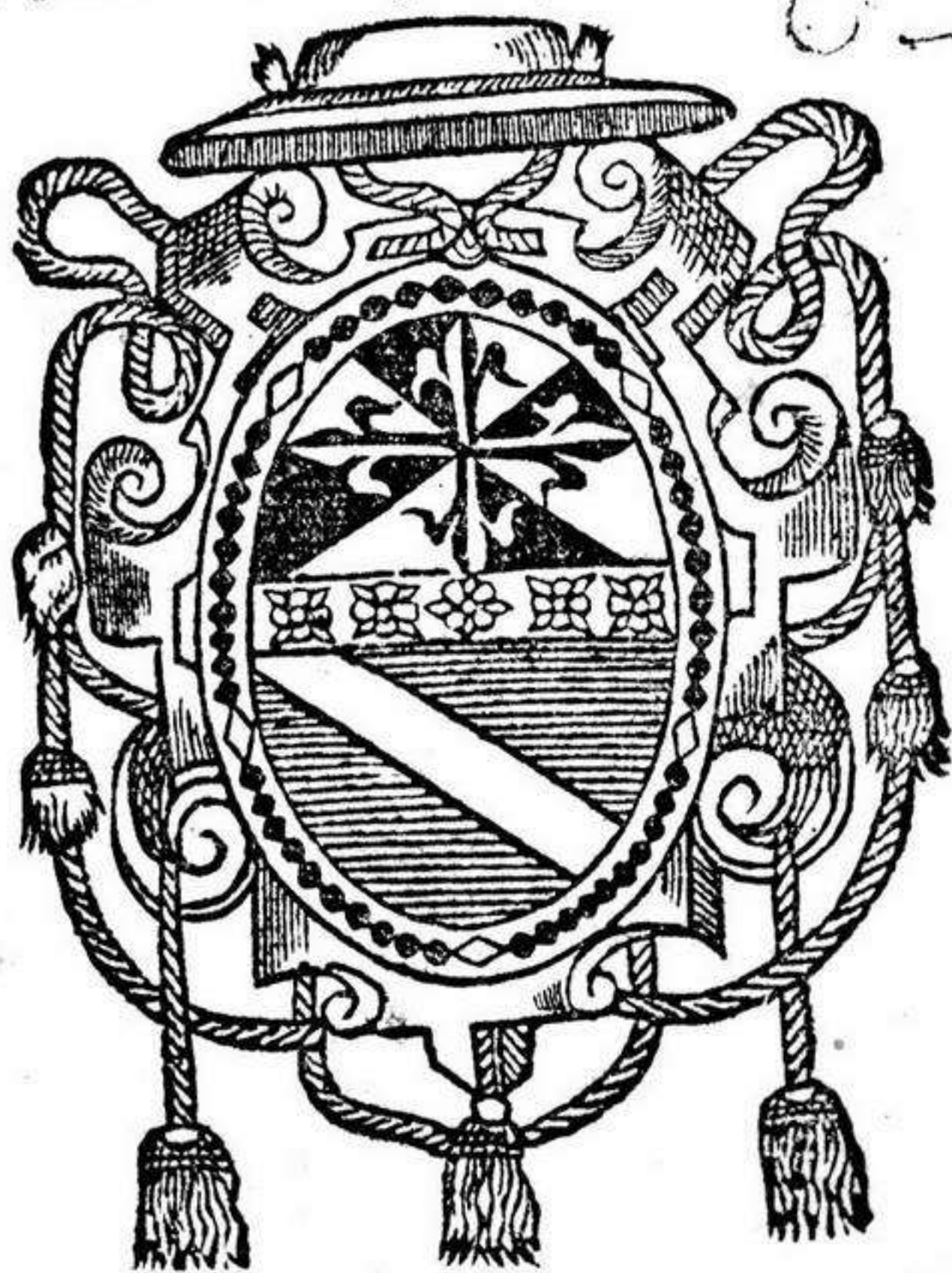
87

SYNODVS
DIOECESANA
MAIORICENSIS.

Celebrata, Præsidente Illustrissimo, ac Reueren-
dissimo Dño D. F. Simone Bauça, Dei, &
Apostolicæ Sedis gratia, Episcopo
Maioriceñ. Anno 1619.

Biblioteca Comy de San Juan

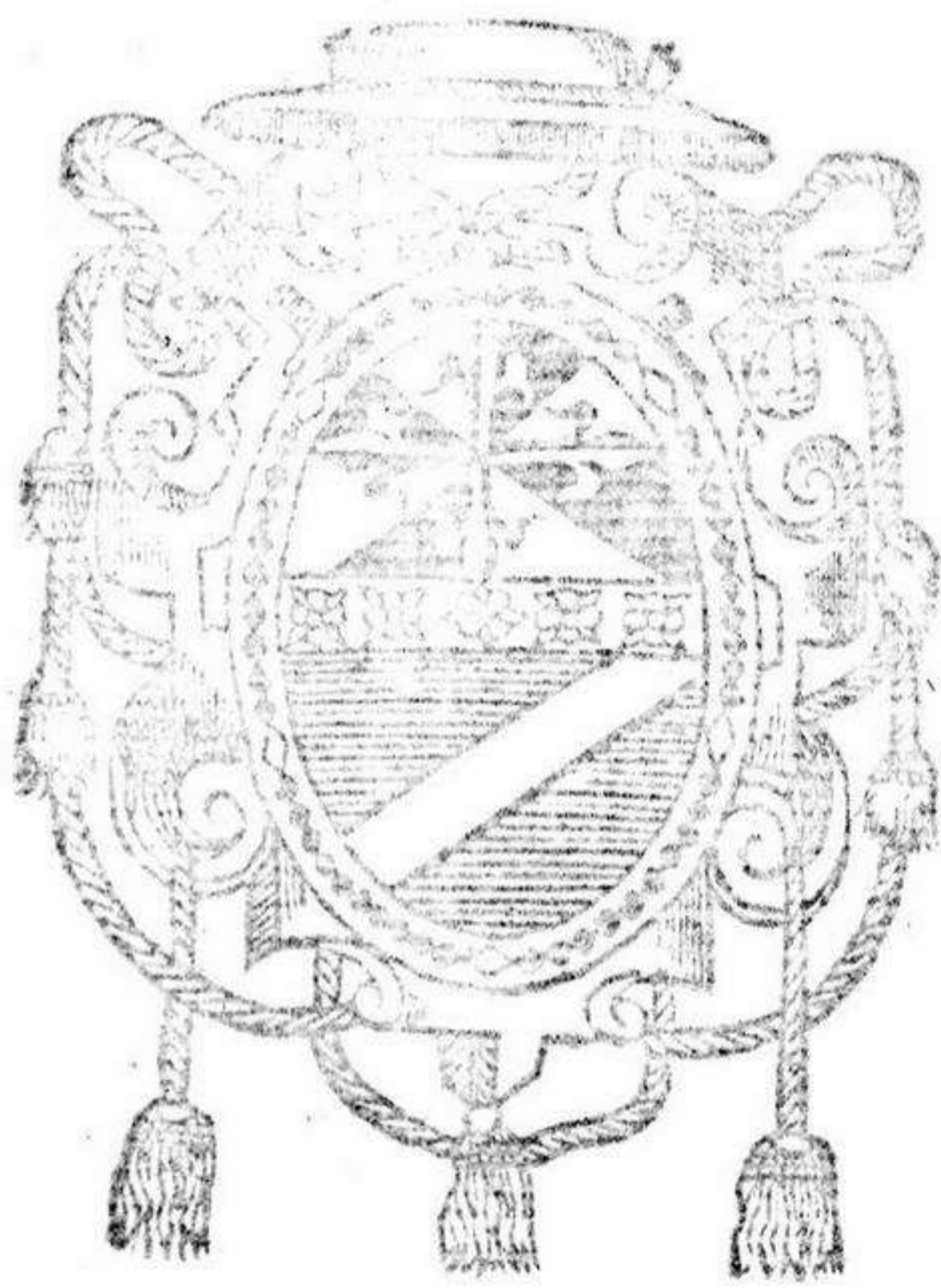
Maioricis, Typis Rodriguez, & Piza. 1620.

SYNOPOS

DIOECESANA

MAIORI

Colonia, Puerto Rico, 1890, de Francisco
Dionisio D. E. de la Cruz, D. C.
Apóstoles de la Santa Episcopa
Mencionada en el 1890

INDICTIO DIOECESANAE

Synodi celebrandę die 14. Mensis

Iulii presentis Anni

M.DC.XIX.

V V M P R I M V M

ad Episcopale digni-
tatem, nō pro nostris
meritis, sed Dei gra-
tia fuimus euecti, ac Pastorale
officium nostris humeris impar
suscepimus, Sacrorum Canonū,
ac Trid. Conc. decretis obtem-
perantes, Synodum statim indi-
cere, cōnuocare, atque celebrare
nobis visum fuit. In qua ea om-
nia, quę ad Diuini cultus incre-
mentū, populi ædificationem,
morumq; reformationem tunc
expedire videbantur, quanta po-

A 2

tuimus

INDICTIO

tuimus cura, & sollicitudine, habito cum omnibus maturo consilio, communibus votis perfecimus, variaq; statuta, & decreta circa ea stabilivimus. Postmodum verò eisdē decretis inherētes, vt commodius, ac præstantius nostro officio fungeremur, singulas nostri Diœcesis Ecclesias iterū atq; iterū visitavimus: ambas Insulas nō sine magno vitæ discrimine perlustravimus, gregis nostri vultū agnovimus, eūq; cōsilio, admonitionibus, doctrina, ac prædicatione, quantū in nobis fuit, in dño pavimus: nihil pretermisimus, quod ad eius spiritualem salutē conducere videremus. Ad hæc
ferè

ferè singulis annis, vel quoties se se obtulit occasio alicuius negotii pertractandi, in quo aliorum consilia desiderari viderentur, non dubitauimus, neque erubuimus probatissimos quoque ac sapientissimos viros cōuocare, causas proponere, cum ipsis agere, eosque de rebus omnibus ad Ecclesiæ bonum spectantibus consulere. Attamen si hoc vnquā aliqua ratione expedire videbatur, hoc potissimum tēpore vtile, ac necessariū iudicamus, cū res difficillimæ, grauissimæque negotia ad Ecclesiæ nostræ statū pertinētia pertractanda se offerant. Iccirco Nos

Don Fr. Simō Bauça, Dei, & A-

A 3

posto-

INDICTIO

postolicæ Sedis gratia Episcopus
Maioricens. & de Consilio
sua Regiæ Majestatis; vos Illu-
stres ac multū Reuerendos Do-
minos inferiores Prælatos, Dig-
nitates obtinentes, Canonicos,
& Capitulū, Præpositos, & ve-
nerabiles Ecclesiarū Rectores,
Priores, Vicarios, aliosq; Pres-
byteros curam animarum exer-
centes, ac Illustres & multum
Magnificos Iuratos Reipubli-
cæ Patres, cæterasque seculares
personas, quibus dictæ Synodi
cōueniat interesse, hortamur, &
monemus, vobisque in virtute
sanctæ obedientiæ, & sub pœnis
a Iure sancitis districtè præcipiē-
do mandamus, vt postquam has
nostras

Nostras litteras perceperitis, vos ipsi personaliter, seu procuratores vestri; si vos, vel infirmitas, vel aliud quoduis legitimum impedimentum detineat, ad nostram Cathedralē Ecclesiā dominica sequēti quę erit decima quarta Mēsis Iulii proxime vēturi, accedatis: vt Deo auspice, & eiudem petito iuua- mine, maturius pertractemus quęcūq; peragenda fuerint quę ipsi Synodo referuantur, & potissimum de causis ad Ecclesiā spectātibus, de diuini cultus incremento, & excessibus propul- sandis, & exterminandis abusi- bus, si qui fuerint, dando, & concedēdo cui libet, vt pro sua spō-

INDICTIO

te proponat, & proponere possit quicquid sibi beneuifum fuerit aut statuendum aut opportuno remedio curādum aut demum è medio radicitùs euellendum alioquin uestra quorumcūque non obstante absentia acufata nihilominus cōtumacia, ad celebrationem prædictæ Synodi, vt iuris fuerit, procedemus. Datum Maioricis in Episcopali Palatio, die xv. Mensis Iunij. Anno à Natiuitate Domini M.DC.XVIII.

Fr. Simon Epif. Maior.

Fuit publicata presens Synodi conuocatio

SINODI.

5
uocatio in Ecclesia Sedis, die Dominica
computata 16. Mensis Iunij. Anno præ-
dicto 1619. Per unum ex quatuor sub-
dommarijs Ecclesie Sedis, & varia
transumpta transmissa fuerunt ad par-
tes forenses ut in illis respectiue publicen-
tur nec per eos ignorantia allegari possit.

*Die xiiij. Mensis Iulij. Anno à Natiui-
tate Domini. M.DC.XVIII.*

Dictis die, & anno congregatis
Illustrissimo, & Reuerendissi-
mo Domino Don Fratre Simo-
ne Bauça, Dei, & Apostolicæ
Sedis gratia Episcopo Maio-
ricensi de Consilio suæ Regiæ
Maiestatis, & Illustribus, &
admodum Reuerēdis Dominis
Canonicis Rectoribus, & Cō-
munibus præsetis dioecesis Ma-
ioric. in Ecclesia Cathedrali, in

A s

qua

INDICTIO

qua dicta sua Illustrissima, & Reuerendissima dominatio eos conuocari iussit, & celebrata Missa, factaque Generali absolutione, fuit processum ad dictæ Synodi celebrationem in forma sequenti.

PROFESSIO FIDEI.

IN NOMINE Sãctę,
& Indiuiduę Trinitatis, Patris, Filii, & Spiritus Sãcti. Nos Dõ Fr. Simõ Bauça Episcopus Maioricēsis, Diœcesanę Synodo præficens, quam sub Sãctiss. & Beatissimo Domino nostro Paulo Papa Quinto, eius Pontificatus
anno

anno quintodecimo; Regnante
inuietissimo, ac Catholico Re-
ge Philippo Maximo, Pacifico,
Fidei propugnatore, huius no-
minis Tertio; eius Regni anno
vigefimo fecundo: cōsiderantes
Fidē fundamētū esse omniū Bo-
norum operum, sine qua totum
ædificiū spirituale corruere ne-
cesse est, exēplo etiam Patrum,
qui in principio suarum actionū
Sacrosanctam Fidem profiteri
confueuerunt, Fidei profefsio-
nem ante quam de re aliqua ser-
mo à nobis suscipiatur præmit-
tendam esse decernimus, atque
præmittimus; ea forma, ac ver-
bis, quibus in literis Sanctissimi
Domini Nostri Pii Quarti præ-
scri-

PROFESSIO.

scripta fuit, sic ipsam igitur, hæc nostra Synodus Fidē ipsam toto animo, ex intimis cordis sui visceribus profitetur.

CREDO in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ, visibilibus omnium, & inuisibilibus. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum de Deo; lumen de lumine; Deum verum, de Deo vero, genitum non factū consubstantialem Patri, per quē omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostrā salutem descendit de cœlis; & incarnatus est de Spiritu Sancto,

Et, ex Maria Virgine; ET HOMO FACTVS EST. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato; passus, & sepultus est; & resurrexit tertia die, secundum scripturas; & ascendit in celum; sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est cum gloria, iudicare viuos, & mortuos; cuius Regni non erit finis; & in Spiritum sanctum, Dominum, & viuificantem; qui ex Patre, Filioque procedit: qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur; qui locutus est per Prophetas: & vnā, Sanctā, Catholicā, & Apostolicā Ecclesiam. Cōfiteor vnum Baptisma, in re.

PROFESSIO.

in remissionem peccatorum. Et
expecto resurrectionē mortuo-
rum; & vitam venturi sæculi,
Amen. Apostolicas, & Eccle-
siasticas traditiones: reliquasq;
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ob-
servationes, & Constitutiones
firmissimè admittit, & ample-
ctitur.

ITEM, Sacram Scripturam
juxta eum sensum, quem te-
nuit, & tenet Sancta Mater
Ecclesia; cujus est judicare de
vero sensu, & interpretatione
Sacrarum scripturarū, admittit:
Nec eam unquam, nisi juxta
unanimum consensum Patrum
accipiet, & interpretabitur. Pro-
fitetur

fitetur quoque, septē esse verē,
 & propriē Sacramēta nouæ le-
 gis, a Iesu Christo Domino No-
 stro instituta: atque ad salutem
 humani generis (licet non om-
 nia singulis necessaria) scilicet
 Baptismum, Confirmationem,
 Eucharistiam, Pœnitētiam, Ex-
 tremam vnctionem, Ordinem,
 & Matrimoniū: Illaque gratiā
 conferre, & ex his Baptismum,
 Confirmationem, & Ordinem,
 sine sacrilegio reiterari nō pos-
 se.

RECEPTOS quoque, &
 approbatos Ecclesię ca-
 tholicę ritus, in supradi-
 ctorum omnium sacramentorū
 solēni administratione recipit,
 & ad-

PROFESSIO

& admittit. Omnia, & singula, quæ de peccato Originali, & de Iustificatione, in Sacrosancta Synodo Tridentina, definita, & declarata fuerunt, amplectitur, & recipit.

Profitetur pariter in Missa offerri Deo, verum, proprium, & propitiatorium Sacrificiū, pro viuis, & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistię Sacramēto esse vere, realiter, & substantialiter, corpus, & sanguinem, vnā cum anima, & Diuinitate Domini Nostri Iesu Christi fieri; cōuersionē totius substātię panis in corpus; & totius substātię vini in sanguinem. Quam conuersionem, catholica Ecclesia

fia

ſia Trãſſubſtãtiationẽ appellat.

Fatetur etiã, ſub altera tantum ſpecie, totũ, atq; integrũ Chriſtũ, verũq; Sacramentum ſumi.

Conſtanter tenet Purgatoriũ eſſe; animasque ibi detentas, fidelium ſuffragiis iuuari.

Similiter & Sanctos, vnã cum Chriſto regnantes, venerandos atq; inuocandos eſſe; eoſq;, orationes Deo pro nobis offerre: atque eorum reliquias eſſe venerandas.

Firmiter aſſerit imagines Chriſti, & Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum, habendas, & retinendas eſſe; atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam.

PROFESSIO

Indulgentiarum etiam potestatem, à Christo, in Ecclesia relictam fuisse; illarumq; usum, Christiano populo maximè salutarem esse affirmat.

Sanctam, Catholicam, & Apostolicam, Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem, & magistram, agnoscit. Romanoq; Pontifici, Beati Petri Apostolorum Principis, successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondet, ac jurat.

Cetera item omnia à Sacris canonibus, & Oecumenicis Conciliis, ac præcipuè, à Sacrosancto Concilio Tridentino tradita, definita, & declarata, indubitèter recipit; atque profitetur. Simulque

mulque, contraria omnia, atque hærefes quascunq; , ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas, hæc Synodus pariter dānat, rejicit, & anathematizat. Hanc verò catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest; quam in præfenti sponte profitetur, & veraciter tenet; eamdem integram, & inuiolatã usque ad extremum vitę spiritum, constantissimè, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atq; à suis subditis, seu ab illis, quorum cura ad ipsam spectabit, teneri, doceri, & prædicari quantum in ipsa erit curabit.

B 2

Et ad-

DECRETA

Et adueniente die quinta prædictorum mensis, & anni, congregatis dicta sua Reuerendissima Dominatione, Canonicis, Rectoribus, & Communibus supradictis in Capitulo prædictæ Ecclesiæ Sedis, fuit processum in forma sequenti.

DE SIGNO CRVCIS
in Templorum solo, & in locis
indecentibus non sculpendo
vel imprimendo.

CAP. I.

GR A V E flagitium est, honorificum illud Sanctæ Crucis signum, gloriosum humanæ redemptionis vexillū, dæmonibus tremendum, latria adorandum, quo Pontificum, Regumq; diademata decorantur, in solo templorum super lapides, vel marmora insculptum deambulantium pedibus ita turpiter atteri. Præcipimus igitur, vt nemo deinceps audeat in lapideis vel marmoreis templorum,

plorum pavimentis, vel sepulcrorum operculis Sanctæ Crucis signum, vel Sanctorum imagines sculpere, seu quovis modo effingere: & si quæ sunt insculpta, vel depicta; infra bimestre illi-
cò deleantur. Eodem mandato attingimus eos, qui in locis immundis, aut in sterquilinis, ad reprimendam mingen-
tium temeritatem, id ipsum efficient. Prohibemus etiam, ne in pecorum, iu-
mentorum, seu quorumcumque anima-
lium caractere, idem Crucis signum imprimatur: quod inde animalia humili-
iacentia atterunt, & cum fuerint pelles detractæ, sæpe hominum pedibus con-
culcari contingit. Contra facientes ex-
communicentur.

QVIBVS VESTIBVS

vti debeant Clerici non con-
iugati, etiam vidui.

Cap. II.

CV M omnes ad Clericalem digni-
tatem euecti, debeant singulari ali-

DECRETA

Mat. 22.

qua nota à reliquis distingui, ne illud audiant: *Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?* Cumque nullus sit præscriptus certus habitus his, qui primam tonsuram susceperunt à sacris Canonibus, & Tridentino Concilio; etsi poena est constituta illis, qui tonsuram penitus, & clericalem habitum deposuerint; ut nullo privilegio, vel Ecclesiastica immunitate gaudeant, quamplurimæ sunt obortæ difficultates, & plures declarationes subsequutæ. Quapropter, cupientes certam legem definire, ut nullus in posterum possit esse dubitationi, & controuersis locus (quod quidem iam diu habebamus in votis) imperamus (subscribente Synodo) omnibus, & singulis tonsura initiatis, non coniugatis, etiam viduis, ut intra menses tres, longis induantur vestibus, vulgo: *Fins a mitja cama*, nigri coloris, aperta tonsura, planis etiam collaribus, ut Sacerdotes, utantur, & sine ense. Quo tempore transacto, si qui hoc imperium recusantes, latam legem violauerint,

ipso

ipso facto omnibus privilegiis, & immunitatibus Ecclesiasticis penitus destitutos, forique privilegio minimè gaudere, iuxta Tridentini Concilii statuta, denunciamus.

*Concil.
Tri. ses.
23. cap. 6.*

**QVO VESTITV DE-
beant coniugati Clerici
incedere.**

CAP. III.

SED quia coniugatis Clericis sua etiam immunitas data est, ut omnia in posterum iurgia, & contentiones præscindantur, suam item legem ferendam, de cultus exterioris ratione censemus. Quapropter volumus, & præcipimus (annuente Synodo) ut coniugati omnes tonsura insigniti vestibus induantur nigris, toga scilicet ad genua demissa, pallio verò longiori; tonsurâ etiã deferât. Attamé si aliquando contingat, ut vel ad publica

DECRETA

ſpectacula militaria, vel ad nobilium nuptias celebrandas inuitentur, declaramus poſſe in dictis ludis, & nuptiis, nitidis, ac perlucidis veſtibus incedere cultiores. Si etiam vidui, & alii non cōiugati ad eaſdem celebritates vocentur, idem de ipſis atque de coniugatis eſto iudicium: ita tamen vt quoties id acciderit, prius per nos, aut noſtrum Generalem Vicarium, non verbo ſolum, ſed ſcripto, eis licuerit. Dicti vero Clerici, tam coniugati, quam non coniugati, compareant intra dictos tres meſes cum exhibitione ſui Tituli, & Miniſterii, vt ſuper eis debite prouideri poſſit: alias ipſo iure, poſt elapſum dictum terminū qui non comparuerint, ſuo miniſterio ſuſpenſi cenſeantur.

QVO VESTITV IN-
cedere debeant Sacris initiati.

Cap. III.

VT Clericorum modēſtia, morumque honeſta integritas, exteriori
etiam

etiam cultu ostendatur, statuimus, ne quisquam eorum, qui vrbes, vel pagos incolunt, vestes ordine, & statu indignas deferat; nec vnquam laicales inducat. Si tamen interficiat, vestibus paulo breuioribus, nigri pariter vel honesti coloris vti licebit: secus, & vestes amittet, & pecuniaria pena irrogata quinque libras numerabit. Eidem poenæ subiacent bunt Clerici etiam simplices tonsurati, qui caligas inhonesto colore tinctas induent; etiam si argenteæ sint. Sunt autem honesti coloris quas vulgo pardas, vel moradas dicimus.

DE SACRO RITE faciendo.

CAP. V.

CVM NEMINEM LATE-
re possit, quanta cura, & so-
licitudine, quanto religionis
cultu, aci veneratione
Sacrificium sit celebrandum, cum ma-
odo B 5 ledi-

DECRETA

ledictus iure in sacra pagina vocetur, qui opus Dei negligenter facit, & nihilominus in nonnullis exterior ad pietatem compositus cultus, & pietatis species desiderari videantur; ideò ne debitus tam sacre rei cultus desit, ad Dei gloriam, & populi ædificationem (approbante Synodo) iubemus, vt omnes Sacerdotes intra sex menses, ante nostros Examinatores compareant; vt de ipsis iuxta Romanæ Ecclesiæ ritus, ac statuta periculum fiat. Quod si non accesserint, Sacrorum operatione priuatos iudicamus.

**IN SACRO FACIENDO
seruetur ordo.**

CAP. VI.

SACERDOTES non simul Rem diuinam faciant; sed vnus post alium, iuxta vniuscuiusque antiquitatem, & ordinem à Parocho

cho præscriptum: quem subindè mutandum censemus, ne aliqua iurgia, & dissidia inter ipsos prius, posteriusque facturos suboriantur. Quod non solum in festis, sed etiam aliis diebus obseruandum præcipimus. In festis verò, nullus sacris operetur, dum solemni ritu, maximum quod vocant sacrum, celebratur. Contumax nullam prorsus pro Sacro, & Officio eleemosynam accipiet.

C L E R I C I C A N E N D I
artem rectè calleant.

C A P . V I I .

IVBEBAT regius vates, vt canendi arte instructi accederent, qui Deo Regi totius Mundi maximo psallerent sapienter. Desiderantes igitur vt tanti Domini decora sit laudatio, præcipimus, vt caput nostræ præteritæ Synodi, de harmoniaco cantu integerrimè obseruetur: & nullus in posterum ad Ecclesiæ

Psal. 46.

Psa. 146.

DECRETA

eleſiæ diſtributiones admittatur, qui hu-
iuſce artis peritiã non oſtenderit, & de
admiſſis omnibus fiat periculum. Si qui
verò ſex menſium ſpatio examen ſubire
recuſauerit, omni diſtributionum emo-
lumento priuentur: nec eos admittendi
vlla ſit penes Parochos poteſtas.

CLERICI A FACTIO-
forum ſocietate abhorreant.

CAP. VIII.

FLAGITIOSORVM, ac publi-
cè probroſorũ hominũ ſocietas
ab omnibus præſertim verò cle-
ricis fugienda. Quare ſtatuumus
(annuente Synodo) vt clericorũ nullus
audeat factioſos homines, quibus pro-
pter inſignia ſcelera aqua, & igni inter-
dictum eſt, vel eos quibus factioſos ca-
piendi eſt cura commiſſa, vel alios hu-
iuſcemodi homines comitari, cũ eis age-
re, cibumq; aut reſtium cum ipſis habere
cõmune. Qui hæc noſtra mandata negle-
xerint,

xerint; quinquaginta aureis soluēdis, & trienni exilio ab hoc Regno punientur. His verò qui nō erunt soluendo, exiliū ad quadriennium augebitur. Quicumq; ipsis auxilio, & consilio fuerint, vel arma subministrauerint, eodē suplitii genere mulctentur. Quæ omnes prædictæ poenæ arbitrio nostro augebuntur, vel minuentur.

SACRIS INITIATIS
foeminarum deductio, & mensæ
subministratio interdicitur.

CAP. IX.

Hortamur omnes in Ecclesiastica dignitate constitutos, præsertim Presbyteros, ne laicorum seruituti se mancipient. Quod si tanta sit rei familiaris inopia, vt vix, aut de vix quidē se sustinere aliter possint, præcipimus, vt nullus eorum, vel foeminas deducat, & comitetur, vel mensæ ministret, vel alia etiā humiliora obeat ministrante.

DECRETA

nisteria tantæ incongrua dignitati: quinque argenteorum poena transgressoribus constituta. Monemus etiam laicos, ut sic cum Ecclesiasticis se gerant, ut Clericorum status, & dignitas postulant.

L V D I CLERICIS prohibiti.

C A P. X.

TO T de aleis, lusibus, & secularibus negotiis fugiendis tanquam à Clericali statu prorsus alienis, à Summis Pontificibus, & Sacris Conciliis piè, ac salubriter sunt decreta constituta, ut nulla alia denuò statuenda desiderari videantur, nisi Tridentinum Concilium eisdem, & grauioribus si opus esset iniungendis poenis nobis imperasset. Ideò ad delenda, & funditus euellenda incommoda, & scàdala, quæ ex ludo tanquam ex perenni fonte nascuntur, non sinè magno Ec-
clesia-

eleſtaſtica dignitatis dedecore, & mul-
 torum offenſione, decretum in altera
 Synodo à nobis factum confirmamus.
 Sciámus prætereá (de aſſenſu Synodi)
 vt nullus ſacris initiatus, vel quiuis alius
 beneficium obtinens teſſeris quibuſli-
 bet, vel quouis modo, etiam aliis luden-
 tibus ſponſione facta, vel aucta, luſoriis
 foliis ludat, vulgò *dans, o job de pa-
 rada ab cartes*. Contumacibus maio-
 ris excommunicationis late ſententiæ
 poenam pronunciamus. Quos etiam
 omnes quouis ludo in vicis, plateis, vel
 viis publicis, poena quinque aurcorum
 ſtatuta, prohibemus.

C L E R I C I S F O E M I -
narum conſuetudo fu-
gienda.

C A P. XI.

SI vlla res eſt, cui maxima cura, & ſo-
 licitudine ſint Clerici inuigilaturi, illa
 potis-

DECRETA

potissimum, ut mulierum colloquia, & consuetudinem sanctorum exemplo auer-
sentur: Cum experimento comprobe-
mus grauissimorum delictorum causam
semper in feminarum consuetudine cō-
stitisse. Quare quantum possumus in do-
mino hortamur, ut eas, quoad fieri pos-
sit, oculis fugiant, auribus respuant, ani-
mo aspernentur: ne suæ dignitatis, no-
minis, & animæ breui iacturam faciant.
Præcipimus autem Sacris initiatis, vel
beneficium obtinentibus, ne de cætero
audeant in Deo dicatis templis, vel ali-
bi, cum meretriculis, vel cum aliis mu-
lieribus clam vel palam colloqui, quæ
malè audiāt, & turpitudinis notā patian-
tur. Transgressoribus quinque librarum
mulcta irrogabitur. Quæ pena, est sēper
arbitrio nostro magis magisque augenda.
SACRIS INITIATI LAI-
corum procurationes nō suscipiāt.

Cap. XII.

N I H I L tam alienum ab his, qui di-
uinæ militiæ nomē dederunt, quā
se se-

se secularibus negotiis implicare; quibus addicti nequeunt Diuinis, ac spiritua- libus vacare: quod quidem est laicis offensionis maximæ; cum videant secu- larium Iudicum Tribunalia à Clericis procuratorum nomine frequētari. Qua- propter statutum volumus (annuente Synodo) vt eorum nullus, laicorum procuraciones admittat; nec hoc nomi- ne prædicta adeat Tribunalia; nisi illæ res vrgeant, quæ Ius, & Sacri Canones præteribunt. Quod qui spreuerint, quin- que libras perfoluent.

SACRIS INTERDICTI
à Porochis singulis Dominicis
publicè nominentur.

CAP. XIII.

QVONIAM ea est aliquorum natura, & praua indoles, vt nisi pudor cogat, & ignomi- nia, confirmata iam malo- rum consuetudine, ad meliorem vitæ fru- gem nunquam reuocentur. Mandamus propterea

C

DECRETA

propterea (de assensu Synodi) sub ex-
communicationis poena, vt semel ex-
communicati singulis dominicis à Pa-
rochis vel eorum Vicariis in Ecclesia,
nullo alio à nobis expectato decreto
Psal. 82. publicè nominentur. Vt vel sic eorum
facies ignominia impleantur, & nomen
Domini quærentes, à peccatorum ve-
cordia, & contumacia deterreantur.

DE FREQUENTI Missarum celebratione.

CAP. XIII.

CVM Sacerdotes à Deo in ter-
ris constituti sint, vt pro pec-
catis populi dona, & Sacrificia
offerant altissimo, Sacri Tridè-
tini vestigia sectantes, omnes Sacerdo-
tes cuiusuis gradus, conditionis, & di-
gnitatis existant hortamur, vt domini-
cis saltè, festisque diebus, nisi legitimo
impedimento præpediantur, rem diuinã
faciant.

faciant. Reliqui verò Clerici tam qui in minoribus sunt, quam qui in Sacris, semel saltem singulis mensibus Eucharistiam sumant: quod si quis absque legitima causa id facere contempserit, à curatis admoneatur, & si noluerit obedire, ad nos deferatur.

DE CONVIVIIS, ET aliis Clericis interdictis evitandis.

C A P. XV.

LVCERNAE ardentis Clerici, super speculam positi, ut coeteris sint exemplo, caueant nè ebrietatibus, comestationibus, & aliis huius generis rebus vacent, quæ sunt libidinis, & malorum incentiva; sed ut totis viribus contendant evitare conuiuia, & comotationes; nec inhonestis societatibus se immisceant: cauponas non nisi itineris necessitate adeant; nec aliis intersint, quæ Clericorū

DECRETA

statui sunt indecora. Sed ita modestè, & religiosè se gerât, vt aliis sint exemplo, & ædificationi.

DE ARMIS A CLERICIS non apportandis.

CAP. XVI.

CLERICORVM arma lachrymæ sunt, & orationes: ea propter præsentem cõstitutionem mādamus omnibus sacris initiatis, vel beneficium obtinētibz cuiusvis ordinis, & dignitatis existant, ne arma deferant tam defensiva, quàm offensiva, præsertim cum ignis artificio Archibusios (vt ita loquar) ballistas, pugiones, celuros magnos, & alia huiusmodi, etiã extrã ciuitatem iter agendo; sed enses tantum, cum per suspecta loca proficisci contigerit: nec noctu lasciuia canendo in comitatu flaginosorum hominum, cum instrumentis musicis, nec sine; nec ipsimet

ipsimet canant, quę omnia omnino prohibemus. Quod si inuenti, & capti sint contra præsens decretum, ad nos deferantur, & arma capientibus acquirentur, & prætereà librarum quatuor poenam pauperibus erogandam subibunt, præter alias carceris poenas pro facinorum qualitate arbitrio nostro infligendas. Clericis verò omnibus, etiam si simplices sint tōsurati, qui sclopum rotis munitum, (vulgò dictum *Pedreñal*, o *Bu-feto*) vel ballistam quatuor palmorum longitudinem non attingentem secum detulerint, vel domi retinuerint, ducentorum aureorum, & exilii poenam in septennium denunciamus, arbitrio nostro augendam, vel minuendam.

DE HORIS CANONICIS.

CAP. XVII.

GRAVE admodum est quod dicitur: *Maledictus qui opus Dei facit*

C 3

negligen-

DECRETA

negligenter. Statuimus ergo, vt clerici omnes, cuiuscunque gradus, & ordinis, qui Diuinum Officium in Ecclesia persoluere tenentur, hora competenti, dato congruo campanæ signo, superpelliciis, & clericali birreto induti, singulas horas, non cursim, aut festinanter, sed tractim seruatis interuallis, reuerentè recitent, seu canant; habita dierum festorum, feriarumque ratione: risu, colloquiis, & quibusuis aliis indecentibus actibus, motibusque prorsus abstineant, sedentes, surgentes, stantes, genu flectentes, caput aperientes, seu operientes, æqualiter omnes, pro vt temporis ratio ex instituto Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exoptulat. Dum verò preces canonicæ in choro cantantur, nullus clericus audeat ibidem aliquid legere, vel officium persoluere: sed vnà cum aliis canens, Deum honorificet. Qui autem in aliquo præmissorum contra fecerit, præter reatus incursum, illius horæ distributione priuetur omninò, quæ aliis præsentibus accrescat. Eos verò qui in Ecclesiis

clesiis, horis persoluendis interesse non tenentur, hortamur, vt officium nocturnum, pariterque diurnum, ad quod ordine, beneficio vè astringuntur, stasis etiam horis, non somnolenter, nec truncatis verbis, sed deuotè explere nitantur: ne mentis euagatione fructus orationis intercipiatur.

QVO MODO SIT IN Ecclesia standum.

CAP. XVIII.

DVPLICI poena affiendi sunt ad Ecclesiam conuenientes, qui non modo ea, qua decet religione, Deum, & Sanctos deuotè non venerantur, sed etiam alios orantes vanis colloquiis impediunt, & diuina officia persoluentes, confabulationibus, risu, & deambulationibus perturbat. Ea propter districtè præcipimus, & mandamus tanquã Sedis Apostolicæ

DECRETA

delegati iuxta Sacri Concilii Tridentini præscriptum, ut de cætero, dum sacra peraguntur, & diuinæ preces in Ecclesia recitantur, aut diuinum verbum prædicatur, nullus tam laicus, quam Clericus, cuiuscunque gradus, & conditionis existat, audeat in Ecclesia deambulare, confabulari, clamare, humeris ad Sanctissimæ Eucharistiæ altare versis sedere, antè ianuas stare, altaribus, fontibus baptismalibus, & aquæ benedictæ, cubitis inhærere; cum mulieribus colloquia, aut confabulationes habere, aut quicquam aliud agere, quod populo sit scandalum: sed ea qua decet reuerentia versetur, & oret. Si quis autem in præmissorum aliquo inaduertenter defecerit, Ecclesiæ rectoris iussu fraternè moneatur. Quod si sprete monitione pertinax fuerit, à diuinis cessetur, donec resipiscat.

MER.

MERCATVRA, ET
 vectigalium conductio Cle-
 ricis interdicitur.

CAP. XIX.

MERCATVRAM ab huius se-
 culi militibus parū curari vi-
 demus: imò nec multum de
 victu, & vestitu eos laborare;
 horum prouidentiam suis Imperatori-
 bus relinquentes. Itā pariter se gerere
 oportet Christi militię seruietes: hi
 enim toti Sacrificiis, orationibus, tem-
 plique ministeriis addicti, à secularibus
 negotiis iuxta Apostoli doctrinam ab-
 stinere debent. Quod etiam Sacri Cano-
 nes Clericis omnibus à quęstibus, &
 quibuscunque negociationibus abstinē-
 dum, grauissimis poenis imperarunt:
 Tum quia valde indecorum est eos lu-
 cris captandis incumbere, tum etiam
 quia hoc ipsum summopere ipsorum
 animos occupat, ab spiritualibus auocat,
 variisq; periculis obnoxios reddit. Quo-
 circa nos eos sacris duntaxat rebus

DECRETA

addictos exoptantes, volumus, & districtè præcipimus (approbante Synodo) vt nulli sacris initiati, vel Ecclesiastica beneficia obtinentes, cuiusuis sine dignitatis, audeant de cætero frumentum, nec vllum granorum genus, vel leguminum, vindemias, aut vinum emere, vt eadem iterum venalia lucri gratia proponant, per se, vel per interpositas personas. Præcipimus etiam, vt nulla vestigalia conducant, ne decimas quidem; nisi propter eam portionem, quæ Canonicis ex præbendis obtingit, hoc enim licet: nec aliam quamlibet mercaturam circa caseos, & alias merces hinc natas, aut aliundè asportatas, quæstuosam, & turpem, à Sacerdotali dignitate, & Clericali statu alienam, non solum per se, sed neque per alios possint exercere: vel collybos, siue cambia quæstus gratia. Eos qui huic nostro statuto non obtemperauerint, præter quinquaginta aureos nûmos, quos soluét, quotiescûq; mercaturã aliquã exercuerint, excõmunicationis maxime late sententię gladio percutimus.

QVI-

QUINAM IN QUOTIDIANAS
distributiones censeantur admissi.

CAP. XX.

QVONIAM multa iurgia, & dissensiones inter beneficia-
 tos, & alios ad eorum societa-
 tem admissos oborta sunt,
 & quotidie oriuntur; declaramus eos tã-
 tum admissorũ priuilegio gaudere, qui
 de nostra authoritate, & beneficia obti-
 nentium conseru sine controuersia in
 admissorum numerum fuerunt relati, vel
 decem annis antè recepti. Ad hæc statui-
 mus, vt si prædicti, aliquod in aliis Ec-
 clesiis obtineant beneficium, ad eas se
 statim conferant, illisque inseruiant.

ONERA, ET CENSUS
 beneficiorum in libro referantur,
 priusquam distributiones
 recipiantur.

CAP. XXI.

EXPERIMEETO comprobamus
 beneficiorum onera, & annuos red-
 ditus

DECRETA

redditus, temporum decursu deperdi, & penitus extingui. Quare vt in re tanti momenti remedium adhibeatur, beneficiorum recētes obtentorum possessores ab omnibus distributionibus prohibemus; insuper, & sub quinque librarum poena, si prius in libro ad id destinato munia, & munera, census, & annuos redditus beneficii scribi non curarint.

NOTENTVR IN TAB-
bella dies, in quibus Beneficiati
celebrare tenentur.

CAP. XXII.

CVM Beneficium sit propter officium, æquum est, & rationi consonum, vt qui Beneficiorum fructibus, & emolumentis fruuntur, illorum munera, & debita persoluant. Quod vt integrè fiat, præcipimus, vt tabella sit in quavis Ecclesia, in qua dies adnotentur, in quibus Beneficia

ficia obtinentes Sacrum pro suorū Beneficiorū onere facere tenentur: vt hisce diebus suo muneri satisfaciant; nullaque communi distributione, ratione Missæ fruantur.

IN VICIS, ET PLATEIS
non est Sacrum faciendum.

CAP. XXIII.

VT debitus Sacris rebus honor, & reuerentia, Missæ præsertim sacrificio, exhibeatur, necessariū duximus hoc præfenti decreto statuere, vt nulli in posterum liceat in plateis, vel vicis, vrbis, aut oppidi cuiusuis, vel in angiportis, aut in porticibus (his dumtaxat exceptis, quæ tēplo- rum parietibus hærent) Sacris operari. Non tamen completoria, litanias, & alias huiusmodi preces metrico cantu celebrandas in his locis prohibemus.

DECRETA

IN SACRAMENTI

Extreme Vnctionis administra-

tione, circumstant omnes

Clerici.

CAP. XXIII.

QVANTVM, Valeant ad Deū preces, eo præfertim tempore, quo facti. Oleo vnguntur infirmi, testatur Apostolus Iacobus, dum ait: *Infirmatur quis in vobis, inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orēt super eum, vngentes Oleo in nomine Domini, & oratio Fidei saluabit infirmum.* Cum igitur illa hora, tanta sit orationis necessitas, quoniam humanæ naturæ infensissimus hostis vehementius omnes suæ versutiæ nervos intendit ad perturbandos nos penitus, & à fiducia etiā si possit Diuinæ misericordiæ deturbandos: volumus, vt cum moribundus aliquis Sacro perungitur Oleo, circumstēt ægrotum Clerici omnes, quantum cubiculi

biculi capacitas patietur, & ibi conceptis precibus apud Diuinum numen fratri periclitanti opitulétur. Eos verò qui non adfuerint Parocho ministranti, vel eius Vicario, illa distributione priuamus. Quod ardentius etiam præstari oportet ab his, qui Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum comitantur. Et ita fieri eadem constitutz poena imperamus.

IN ECCLESIIS, VBI
quatuor resident clerici,
horæ canonicę sunt
recitandæ.

CAP. XXV.

CVM in eam curâ debeant semper incumbere Clerici, vt nunquam debitum suis Ecclesiis obsequium, & Diuinus cultus aliquantulum minuantur, imò vt maioribus semper nouę pietatis incrementis augeantur, decernimus, vt in omnibus

Paræ-

DECRETA

Parociis, vbi quatuor Beneficiati, vel alii ad distributiones admisi reperiuntur, sine Rectore, non in vrbibus solum, sed & in circumforaneis oppidis horæ Canonice cantu recitentur. Quod parochorum curæ sub excommunicationis poena committimus. Ceram ex communi, vnde horarum stipendia, & distributiones penduntur, equis partibus à quolibet sublata portione, pecunia suppetabit. Nam de Cereis Sacro solennitè peragendo accendendis, nihil noui iubemus, sed consuetudini standum: vt etiam de cereis in illis Ecclesiis, in quibus horæ Canonice recitari consuuerat.

CLERICI IN NOSTRA

Curia condemnati, ad Regia
Tribunalia nō cōfugiāt.

CAP. XXVI.

RERVM vsu didicimus, quantum
Iuri Ecclesiastico, vtilitati, & ho-
nori

honoris derogetur, quando Clerici de aliqua pecunia, vel aliis rebus in nostra curia condemnati ad Regia tribunalia, simulato actorum nomine, nos vel suos creditores prouocant. Quare, ut tam detestabilis abusus penitus deleatur, omnes Clericos semel à nobis damnatos, ab huiusmodi appellationibus ita prohibemus, ut quoties à nobis rei semel facti, ad Regias curias ficto actorum nomine confugere tentarint, toties decem libras persoluant: præter ea quæ iuris lege præscribuntur, & quæ nostro arbitrio assignabuntur.

QVIBVS DIEBVS DEBEANT Parochi pro populo celebrare.

CAP. XXVII.

Inter multa, ac varia decreta, atque mandata, quæ diuino præcepto dat Trid. Concil. omnibus his, quibus est animarum cura commissa, illud

D

præci-

DECRETA

præcipuum, quo decernit, vt pro fidelibus sacrificiũ offerant: quod ad eò strictè ad eos pertinet, vt nec suo muneri satisfaciant, eodem approbante, & iubete Concilio, nisi missas quam frequenter celebrent. Ideò nos (firma omnium assensione) præcipimus, vt decretum in altera nostra Synodo hac de re stabilitum integerrimè obseruetur: addentes præterea, vt omnes illi Parochi, qui tẽpore Illustrissimi D. D. Ioannis Vich quotidie pro populo celebrare cogebantur, hoc ipsum nunc præstare teneantur; nulla nostra, vel alterius publicè vel priuatim concessa facultate obstante.

*MATRIMONIUM SINE
proclamationibus, vel nostra facultate
contrahentes, Anathematis pœnam
incurrunt.*

C A P. XXVIII.

NON possumus non vehementer dolere, cum tot mala, odia scilicet, scandala, inobedientias, inuerecundias, censurarũ vilipen-

vilipendia, rixarum incentiua, & alia, quæ ex eo quod Ecclesiastici ritus, constitutiones, & decreta in matrimonio contrahendo non obseruantur, contingere videmus, & experimur. Quare ut tantis incommodis remedium adhibeatur, mādamus nè quiquam matrimoniū contrahere volentes, audeant vocare, vel adire Parochum, vel eius Vicarium, & in eorum præsentia de facto contrahere antè proclamationes, & facultatē nostram per literas obtentam. Quod si qui Satane spiritui id attentare sint ausi, anathematis poenā ipso facto incurran: quam etiam poenam ad procurātes, cōsulentes, testes, & ad alios tanti sceleris coadiutores, & fautores extendimus, à qua non absoluentur, quin prius poenitentia nobis benè visa tanti delicti poenas luerint.

*SPONSVS, ET SPONSA ANTE
matrimonii contractionem in eadem do-
mo non commorentur. Cap. XXIX.*

CVM matrimonii Sacramentum à
Domino sit institutum, & Serua-
toris

DECRETA

toris nostri suffragio, & præsentia comprobatum, æquum est, vt pia ac religiosa cum sanctimonia tractetur. Sed cum quotidie in hoc Sacramento contrahendo tot, audacissimorum hominum improbitate, inducta mala videamus, ad ea penitus eradicanda, non solum nostræ Synodi hac de re statutum confirmamus, sed etiam addimus, vt postquã de contrahendo fides præcesserit, nullo modo sponsus, & sponsa sub eodem recto commorentur; donec præsentem Parocho, & testibus illud legitimè contrahatur. Idque sub poena maioris excommunicationis latæ sententiæ.

QUANDO SPONSI

non eandem incolunt parochiã fiant monitiones

in vtraque.

CAP. XXX.

QUANDO sponsi diuersarum sunt Paræciarum, fiant monitiones

in

in vtraque Paræcia: Quibus factis de
 ipsis moneat Parochus viri, Parochum
 mulieris, ad quem pertinet matrimo-
 nii ministratio; qui nos de monitionibus
 in vtraq; paræcia factis certiores faciet.
 Quod si Parochus hoc neglecto ordine
 matrimonium ministraverit, decem li-
 brarum multa punietur, & aliis poenis
 nobis benè visis.

MATRIMONIVM IN
 Ecclesia celebrandum; & be-
 nedictiones intrà duos
 menses recipiendæ.

CAP. XXXI.

QVONIAM matrimonii Sa-
 cramentum magnum est, vt
 ea qua decet modestia, & ho-
 nestate ministretur, turpiaq;
 quamplurima, & inhonesta, quæ in
 Deum, ac tanti Sacramenti dedecus ac-
 cidere solent, evitentur; hortamur, vt
 in Ecclesia celebretur; statimq; antè eius

DECRETA

consummationē, benedictionis sacrum à contrahentibus audiatur. Quod si aliqui nō leui de causa benedictiones omiserint, iubemus, vt intra menses duos ab ipsa contractus die, solitis Parochi benedictionibus ritē ac solēniter initiētur: hoc decretū contemnentes in excōmunicationē maiorē latae sententiæ incident. Est autē hoc à Parochis frequēter inculcandum, & monendū, vt cognita Ecclesiasticarū benedictionū utilitate, omnes ad ritē celebranda matrimonia excitentur.

CONIUGES INTRA TRIDVVM
simul cohabitent.

CAP. XXXII.

QVAM arctum, & inuiolabile sit matrimonii vinculum, passim in sacra pagina reperitur scriptum. Paulus enim sic mulierem viuentē viro alligatam esse maritali legi affirmat, vt præcipiente Domino

*Paul. 1.
Corin. 6.*

Domino, non paulò, à viro discedere nullo modo posse, testetur. Quæ cum ita sint, hac nostra ætate in hoc regno, vbi tam fixas, & altas catholica fides habet radices, aliquos coniuges separatos viuere, miserum, & luctuosum est. Vt ergo huic malo occurratur, præcipimus vt nullus in posterum cõiunx contracto semel matrimonio tam audax sit, vt diuino violato Sacramento à coniuge sine nostra, aut nostri Vicarii Generalis licēcia, separetur. Quod si adeo vecors, & contumax fuerit, vt intra triduum ad cõiugem non redeat, & cum eo cohabitet, excommunicationis maioris late sententiæ poenam infligimus.

DE CONCVBINARIIS.

CAP. XXXIII.

CVM concubinariorum scelus tam late grassetur, vt vbi que ferè incontinentiæ pestis cum maximo animarum dispendio

DECRETA

vigeat; & quod gravius est; vxorati etiã in magni Sacramenti dedecus & contemptum, concubinas alunt. Quod scelus Sacra Trident. Synodus tam gra- uiter detestatur, à nobis etiam seuerè puniendum, ac quantum fieri potest, re- scindendum est. Omnibus igitur vtriusq; sexus Christi fidelibus, cuiusuis gradus, status, & conditionis sint, in tota Dicc- cesi nostra commorantibus, tam coniu- gatis, quam solutis, in propriis, vel alie- nis domibus, palam, vel occultè concu- binas retinentibus, præcipimus, vt in- fra mensem pro tribus terminis, & ad- monitionibus canonicis, ab omni con- cubitus suspitione omninò se abstineãt, procul à se concubinas eiicientes. Man- damus etiam omnibus Rectoribus, & Vicariis (ne quis ignorantiam allegare valeat) vt prima dominica Quadrages- simæ, præsentem constitutionem popu- lo vulgariter enuncient. Quod si sola monitione resipiscere, ac decretis, & sanctionibus nostris parere noluerint, vnã cum his, qui per octauam Paschatis Resur-

Resurrectionis, Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum non susceperint, maioris excommunicationis sententiæ subiacere declarent.

DE LENONIBVS.

CAP. XXXIV.

DETESTABILE Lenonũ crimen districtè iudicandum est; qui tali fungentes officio adolescentum, & iuencularum animos blandis verbis attrahunt, promissionibus decipiunt, & perdunt; viudas etiam, & coniugatas ad malum impudenter sollicitant. Decernimus propterea, vt omnes qui Lenas, vel Lenones, vel quæstuaras vxores, filias, sorores, aut alias extraneas mulieres in domibus propriis, vel alienis prostitutas retinent, vel prostitui procurant, poenę excommunicationis subiaceant.

(?)

DS

DE

DECRETA
DE MODO COMITAN-
di processionaliter
defunctos.

CAP. XXXV.

CLERICI omnes, & regulares, secularibus spectaculum facti, ita in deferēdis fidelium defunctorum cadaueribus, compositē, & religiosē se gerere debent, psallendo, orationibus, precibus, ac supplicationibus insistendo, pia, & concordī voce, seculares simul ad orandum prouocent, & excitent pro fidelibus defunctis, vt sibi postea remetiatur à Domino eadem mēsurā, qua alii mēsi fuerint. Idem maximopere desideramus fieri in omnibus processionibus: ne dum inter se colloquuntur, vel cōfabulantur, vel fenestras contemplantur, aliis sint scandalo.

DE DECIMIS, CAP. XXXVI.

DOLENDVM est valde, nonnullos auaritiæ sordibus obcæcatos, decimas,

mas, ac primitias Deo, eiusque ministris iure Diuino debitas, defraudare, aut impudenter denegare. Vnde non mirū est, si propria in pace non possident, dum aliena, & quę Dei maximè sunt, rapere nō verētur. Hortamur igitur vniuersos nostrę curę cōmissos, vt Decimas, & Primitias Ecclesiis iustè debitas, spontè, & integrè persoluāt. Confessariis omnibus in mandatis dantes, vt per absolutionis beneficii subtractionē, ad integrā Decimarum solutionem poenitentes cogant. Curatis quoq; præcipimus, vt primo, & tertio die dominico Quadragesimę, vel quando opportunius videbitur, populo hoc publicēt. Qui verò soluere neglexerint, excommunicationem ipso facto incurrant.

VECTIGALIA IN HOC Regno imposita sunt soluenda.

CAP. XXXVII.

DOMINICVM est præceptum, vt quę Cæsaris, Cæsari, & quę Reipublice

DECRETA

publicæ sunt, eidem omnino reddantur. Quod, quæ neglexerunt provinciæ, ad ad eam ruinam deuenere, vt suis finibus expulsæ, atque sedibus exterminatæ, tandem oppressæ jacuerint; vt veterum monumentis proditum legimus. Huius præcepti contemptus fordida pellente cupidine, ita hoc nostrum inuasit Regnum, quod quidem fatis abundè rebus omnibus instructum, ac pace compositum videbatur; nunc vero ad tantas deuenisse ruinas, annonæ caritate, rerum omnium indigentia, sæuiente paupertate comperimus, vt nisi Deus imminetia auertat mala, breui sit interiturum. Cum enim adeò sint tenuia huius Regni vectigalia, & exigui eorum redditus, vt ad eius conseruationem minimè sufficiant; nec soluendo sit creditoribus (quæ quidè omnia, & singula vectigalia æquissima, ac iustissima, iustisque de causis imposita, & conseruata omnium consensu iudicamus) nihilominus non desunt scio- li, & alii suæ salutis immemores, qui ea, ac si iniqua essent, soluere negligunt.

Quo

Quo scelere maximum toti Regno inferunt damnum, atque injuriam. Quapropter, ut tam perniciosus error e medio tollatur, (cuncta Synodo in id conspirante) decernimus, & præcipimus omnibus Confessoribus, cuiusvis sint dignitatis, sub anathematis poena, ut neminem à delictis absoluant, quin prius vectigalia debite persoluerint. Volumus etiam, ut Parochi e suggestu id ipsum populo manifestum reddant.

IN QVOS VSVS INSV-
mi debeant eleemosynæ pro
Ecclesiarum fabrica
collectæ.

CAP. XXXVIII.

ELEEMOSYNÆ, quæ Templorum ædificandorum nomine corrogantur, sacris etiam vestibus inferuire poterunt. Sed non in alias res ab Ecclesia alienas conuertantur.

DECRETA

tantur, neque illud vnquam inconsulto
Parocho fiat.

IN APPELLATIONE
Beneficiorum quisnam Scriba
deligendus.

CAP. XXXIX.

EXPERIENTIA docti earum
rerum, quæ ingentes difficulta-
tes in conferendis Beneficiis ex
Scribarum varietate pariunt, ad
quos obtinentes Beneficia confugiunt,
quorum instrumenta difficillimè repe-
riuntur; hortamur omnes Iudices, qui-
bus a Pōtifice, etiā Sūmo, appellationis
Beneficiorum fuerit prouincia delegata,
vt Ecclesiasticæ Curia Primicærium, seu
Præfectum; vel si alicuius suspitionis, nō
vana, & inani causa, is relinquēdus esset,
quemuis eiusdem Curia Scribam eligāt.
Sic enim omnia, quæ contingere solent
incommoda præcauebimus.

IN

IN CONFRATERNITATE

tum festis Concionator eligatur de consensu Parochi.

CAP. XXXX.

IN solemnibus Confraternitatum festis, non debet Concionator eligi Parocho inconsulto. Hortamur tamen ipsum, ut facilis propendeat, & ei suffragetur, quem societatis capita proposuerint. Attamen si quis voluerit solemniter ritum agere, vel piis operibus aliquid dicere, poterit tunc Concionatorem, monito prius Parocho, celebritati assignare. Præterea si quæ opera pia perpetua fundentur, eodem modo Concionatoré eligendi omnis sit penes conditorem operum potestas.

ECCLESIAE INGRESSVS, IGNEA tormenta deferentibus, interdicitur.

CAP. XXXXI.

CVM Ecclesia, Diuina attestante voce, Orationis domus vocetur, ad

Mat. 21.

DECRETA

ad illam igneis tormentis, sclopisque rotis munitis ingredi, nefas est. Quare vt debitus cultus in ædibus Deo dicatis habeatur; omnibus qui secum ignea tormenta deferunt, dum Sacrum celebratur, vel Diuina officia persoluuntur, Ecclesiarum ingressu sub anathematis poena interdiciamus; Regiis solum exceptis ministris, qui ad reos perquirendos de nostra facultate in scriptis ingrediuntur.

DE CONCIONATORIB. CAP. XXXII.

NON parum refert ad Diuinum cultum augendum viva Concionatorum vox, ob latentem energiam, quam habet, omni gladio ancipiti penetrabiliorem, pertinentem vsque ad diuisionem corporis, & anime, compagum quoque, & medullarum: his enim armis omnipotens Deus, totius orbis terrarum superborum, sublimiumque colla propria virtute calcavit;

cavit, & Christi iugo, imperioque per Apostolos subegit. Concionatores igitur, quibus alios instruendi, docendique potestas Euangelica tradita est, probandi primum, & explorandi sunt, ne peregrinis doctrinis imbuti, non satis perspecti recipiantur, & admittantur in Domini gregis perniciem. Missi igitur, & admissi prius à suis Superioribus per testimoniales literas, adiuncta inde nostra, vel Vicarii nostri in scriptis facultate, verbum veritatis rectè, & bona fide ita tractent, tamquam multiformis gratiæ dispensatores, ut à puritate Evangelii non recedant, aliena, & superuacanea supprimant, opinabilia, ac dubia pro certis, & receptis non prædicent, nec etiam nova miracula: ab Apocriphis abstineant, quæ parum ædificant, & risum potius, quam lachrymas excitant; popularem auram non quærant, se mutuo, ubi plures prædicare contigerit; non carpant, sed sincerè, & pacificè verbum pacis annuncient. Potissimum vniuscuiusque, & præsertim rudis plebis captui se accom-

DECRETA

modent, vt fiant omnibus omnia, nec nimis perfuasibilibus humanæ sapientiæ verbis attendant: Sed pura Sancti Evangelii explicatione contenti, castis sacrarum Scripturarum eloquiis, sanisq; Sanctorum, & catholicorum Doctorum expositionibus ab Ecclesia approbatis inhæreant. Hortamur autem in Domino, & obsecramus, eorum conscientias, in diem Christi aggrauantes, vt in vitium peierandi, quod iam opere in hoc Regno grassatur, excandescant, & eliminare omnino procurent.

DECRETVM DE EXAMINATORIBUS Synodalibus, electis ad examẽ eorũ, qui se vacationibus Ecclesiarum opposuerint.

DECRETO SACRI Concilii Tridẽtini obtemperantes, examini illorum,

illorum, qui vacantibus Ecclesiis Parochialibus se opposuerint; hos duodecim Doctores deputamus, quorum nomina sunt hæc.

Antonius Gual, Doctor Theologus, Archidiaconus, & Canonicus.

Guilhelmus Custurer, Doctor Theologus, & Præcentor.

Raphael Alberti, Canonicus, Doctor Theologus.

Antonius Gil, Canonicus, Doctor Theologus.

Petrus Ensenyat, Canonicus, Doctor Theologus.

Hieronimus Callar, Canonicus, Doctor Theologus, & Cancellarius Regius.

Bartholomeus Lull, Canonicus, Doctor Theologus.

Natalis Sentendreu, Canonicus, Doctor Theologus.

Petrus Socies Doctor Theologus.

DECRETA

Fr. Petrus Febrer Presentatus Monasterii Prædicatorum.

Prior Ordinis Prædicatorum, qui pro tempore fuerit.

Custos Sancti Francisci, qui pro tempore fuerit.

¶ *Causis Ecclesiasticis, & spiritualibus in partibus, iuxta S. T. C. dispositionem, Iudices in hac nostra Diœcesi (Synodo aprobante) infra scripta designantur.*

Ioannes Baptista Forteza Decanus, & Canonicus.

Hieronymus Forteza Thesaurarius, & Canonicus.

Petrus Onufrius de Veri Canonicus, Iuris V. D.

Bernardus Ludouicus Cotoner Canonicus, I. V. D.

¶ *Et*

veri; verustum, & solemnem hunc morem sequentes.

*Hæretici cuiuscumque sectæ, eorundem
fautores; libros legentes, tenentes,
aut imprimentes, &
schismatici.*

I ¶ Excommunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Nostra, quoscumque Hussitas, Vuiclephitas, Lutheranos, Zuinglianos, Calvinistas, Hugonottos, Anabaptistas, Trinitarios, & à Christiana Fide Apostatas: ac omnes, & singulos alios Hæreticos (quocumque nomine censeantur, & cuiuscumq; sectæ existant) ac eorum credentes, receptatores, fautores, & generaliter, quoslibet illorum defensores, ac eorundem libros hæresim continentes, vel de religione tractantes, sine auctoritate Nostra, & Sedis Apostolicæ, scientèr legentes, aut

retinentes, imprimentes, seu quomodo-
libet defendentes, ex quavis causa, pu-
blicè, vel occultè, quouis ingenio, vel
colore: necnon Schismaticos, & eos qui
se à Nostra, & Romani Pontificis pro
tempore existentis obedientia pertina-
citer subtrahunt, vel recedunt.

*Appellantes à Pontifice ad futurum
Concilium, eorumque
fauores.*

2. ¶ Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes, & singulos, cuius-
cumque status, gradus, seu conditionis
fuerint: Vniuersitates verò, Collegia, &
Capitula quocumq; nomine nuncupen-
tur, interdiciamus; ab ordinationibus,
seu mandatis Nostris, ac Romano-
rum Pontificum pro tempore existen-
tium ad vniuersale futurum Concilium
appellantes, necnon eos, quorum
auxilio, vel fauore appellatum fue-
rit.

Pira-

Piratas, atq; eorū receptatores, & fautores

3. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Cursarios, ac Latrunculos maritimos, discurrentes mare nostrum, præcipue à Monte Argentario, vsque ad Tetracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores, & defensores.

*Naufragorum Christianorū cuiuscumq;
generis bona, etiam in littoribus inuen-
ta surripientes.*

4. ¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, qui Christianorum quorumcumque nauibus tempestate, seu in transuersum (vt dici solet) iactatis, vel quoquomodo naufragium passis, siue in ipsis nauibus, siue ex eisdem eiecta, in mari, vel in littore inuenta, cuiuscumq; generis bona, tam in nostris Tyrreni, & Adriatici, quā in ceteris cuiusq; maris Regionibus, littoribus surripuerint, ita vt nec ob quodcumque
priui-

BVLLA IN
priuilegium, consuetudinem, aut longif-
simi etiam immemorabilis tēporis pos-
sionem, seu alium quemcumque præ-
textum excusari possint.

*Imponentes noua pedagia, & gabellas,
vel eas augentes.*

5. ¶ Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes, qui in terris suis no-
ua pedagia, seu gabellas, præterquam in
casibus sibi à lure, seu ex speciali Sedis
Apostolicę licentia permissis, imponūt,
vel augent, seu imponi, vel augeri pro-
hibita exigunt.

*Falsificantes literas Apostolicas, aut sup-
plicationes, à quocumque auctōritatē
habente signatas, falso fabricantes
literas Apostolicas.*

6. ¶ Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes falsarios literarum
Apostolicarum, etiam in forma Breuis,
ac Supplicationum gratiam, vel iustitiã

concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vicecancellarium, seu gerentes vices eorum, aut de mandato ejusdem Rom. Pontificis signatarum, nec non falso fabricantes literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falso signâtes Supplicationes hujusmodi sub nomine Romani Pontificis, seu Vicecancellarii, aut gerentiũ vices prædictorum.

DEFERENTES ARMA, ET alia vsui bellico idonea ad Turcas, vel alios Christiani nominis inimicos: Et ad Reip. Christianæ statum pertinentia, iisdem indamnum Christianorum nunciante.

7. ¶ Item excõmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Christiani nominis hostes, & inimicos, vel Hæreticos, per nostras, siue huius Sanctę Sedis sententias expresse vel nominatim declara-

tos, deferunt, seu transmittunt equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipso canape, quam alia quacumque materia, & ipsam materiam, aliaque huiusmodi, quibus Christianos, & Catholicos impugnant; necnon illos, qui per se, vel alios de rebus, statum Christianæ Republicæ concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos, necnon hæreticos, in damnum Catholice Religionis, certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscumque priuilegiis, quibusuis personis, Principibus, Rebus publicis, & per nos, & Sedem prædictam hætenus concessis, de huiusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

*Impedientes eos, qui victualia, & alia
necessaria Romam conuehant.*

8. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu inuadentes eos, qui victualia, seu alia, ad usum Romanæ Curie necessaria adducunt: ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hæc facientes defendunt, per se, vel alios, cuiuscūque fuerint ordinis præminentia, conditionis, & status, etiam si Pontificali, seu Regali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

*Ad Sedem Apostolicam venientes, vel ab
ea recedentes sua, aut aliorum opera
lædentes, & sine iurisdictione
vexantes in Curia com-
morantes.*

9. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes

ab eadem sua, vel aliorum opera interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinent, necnō illos omnes qui iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, à nobis vel Nostris Iudicibus non habentes, illam sibi temerè vendicantes, similia, cōtra morantes in eadem Curia, audent perpetrare.

Romipetas, ac peregrinos, etiam in Vrbe morantes, vel abeuntes, ledentes.

10. ¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, seu depredantes Romipetas, seu Peregrinos, ad Urbem causa deuotionis, seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipsa recedentes, & his dantes auxilium, cōsilium, vel fauorem.

Offendentes S. R. E. Cardinales, & alios Prælatos.

11. ¶ Item excōmunicamus, & anathe-

mati-

matizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capiētes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes. S. R. E. Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eos à suis Dioccesibus, Territoriis, Terris, seu Dominiis ejicientes: Necnon ea mandantes, vel rata habentes, seu præstantes in eis auxilium, consilium, vel fauorem.

Ad Romanam Curiam pro negotiis suis recurrentes, per se, vel per alios ledentes.

12. ¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos qui per se, vel per alios, personas Ecclesiasticas quascumque, vel seculares ad Romanam Curiam super eorum causis, & negotiis recurrentes, ac illa in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumq; gestores, advocatos, procuratores, & agētes, seu etiā Auditores, vel Iudices super dictis causis, vel negotiis deputatos.

BULLA IN

occasione causarum, vel negotiorum huiusmodi, occidunt, seu quoquomodo percutiunt, bonis spoliant, seu qui per se, vel per alios directè, vel indirectè, delicta huiusmodi committere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel fauorè præstare non verentur, cuiuscumque præeminentiæ, & dignitatis fuerint.

Appellantes à grauamine, vel futura executione Literarum Apostolicarum ad laicam potestatem.

13. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, tam Ecclesiasticos, quam seculares cuiuscumque dignitatis, qui prætexentes friuolam quandam appellationem à grauamine, vel futura executione Liter. Apost. etiam in forma Breuis, tam gratiam, quam iustitiam concernentium: Necnon Citationum, Inhibitionum, Sequestrorum, Monitoriorum, Processuum, Executorialium, & aliorum

Decretorum, à Nobis, & à Sede prædicta, seu Legatis, Nunciis, Præsidentibus, Palatii nostri, & Cam. Apost. Auditoribus, Commissariis, aliisque Iudicibus, & delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanauerint; aut aliàs ad Curias seculares, & laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante etiam Fisci Procuratore, vel Aduocato, appellationes huiusmodi admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia prædicta, capi, & retineri faciunt; qui vè illa simpliciter, vel sine eorum beneplacito, & consensu, vel examine, executioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notarii, super huiusmodi literarum, & procesuum executione, instrumenta, vel acta conficere, aut confecta, parti cuius interest, tradere debeant, impediunt, vel prohibent, ac etiam partes, seu eorum agentes, cõsanguineos, affines, familiares, notarios, executores, & subexecutores literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum prædictorum capiunt, percutiunt,

vulnerant, carcerant, detinent, ex Civitatibus, Locis, & Regnis ejiciunt, bonis spoliant, perretrefaciunt, concutiunt, & comminantur per se, vel alium, seu alios publicè, vel occultè, qui vè alias quibuscumque personis, in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negociis profequendis, seu gratiis, vel literis impetrandis ad Rom. Cur. accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas à dicta Sede impetrent, seu impetratis vtantur, directè vel indirectè prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut notarios, seu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere præsumunt.

Execuõionem Litenarum Apost. aut aliarum expeditionem impediẽtes, & prohibentes ad gratias impetrandas accedentes.

14. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, qui per se, vel alios, auctoritate propria, ad

de facto, quarumcunque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apostolicarum prætextu, beneficiales, & decimarum, ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas, ab Auditoribus, & Commissariis nostris, aliisque Iudicibus Ecclesiasticis auocant, illarumque cursum, & audientiam, ac personas, Capitula, Conuentus, Collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se, de illarum cognitione, tanquam Iudices interponunt; Quique partes actrices, quæ illas committi fecerunt, & faciunt, ad reuocandum, & reuocari faciendum, citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel consentiendum, eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, à censuris, & poenis in illis contentis absolui, per Statutum, vel alias, compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum, seu executorialium, Processuum, ac Decretorum prædictorum, quomolibet impediunt, vel suum ad id fauorem, consilium, aut assensum præstant, etiam præ-

textu violentiæ prohibendæ, vel aliarum
 prætensionum, seu etiam donec ipsi ad
 Nos informandos, vt dicunt, supplica-
 uerint, aut supplicari fecerint, nisi sup-
 plicationes huiusmodi coram Nobis, &
 Sede Apostolica legitimè prosequan-
 tur, etiam si talia committentes fuerint
 Præsidentes Cancellariarum, Consilio-
 rum, Parliamentorum, Cancellarii, Vice-
 cancellarii, Consilarii ordinarii, vel ex-
 traordinarii quorumcumque Principum
 secularium, etiam si Imperiali, Regali,
 Ducali, vel alia quacumque præfulgeât
 dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi,
 Abbates, Commendatarii, seu Vicarii
 fuerint.

*Judices seculares, qui Ecclesiasticas per-
 sonas trahunt ad sua Tribunalia,
 quique Ecclesiasticam liberta-
 tem tollunt, aut in aliquo
 perturbant.*

*is. ¶ Qui ex eorum prætenso officio
 vel*

vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque, personas Ecclesiasticas, Capitula, Conventus, Collegia Ecclesiarum quarumcumque coram se ad suum Tribunal, Audientiam, Cancellariam, Concilium, vel Parlamentum, præter Iuris Canonici dispositionem, trahunt, vel trahi faciunt, vel procurant, directè, vel indirectè, quovis quæsito colore: necnon, qui Statuta, Ordinationes, Constitutiones, Pragmaticas, seu quævis alia Decreta in genere, vel in specie, ex quavis causa, & quovis quæsito colore, ac etiam prætextu cuiusvis consuetudinis, aut privilegii, vel aliàs quomodolibet fecerint, ordinaverint, & publicaverint, vel factis, & ordinatis vfi fuerint, unde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur, vel deprimitur, aut aliàs quovis modo restringitur, seu Nostris, & dictæ Sedis, ac quarumcumque Ecclesiarum iuribus quomodolibet, directè vel indirectè, tacite, vel expresse præiudicant.

Impe-

BVLLA IN

*Impediētes Prælatos ne sua iurisdictione
utantur, quique illorum, & delegatorum
iudicia eludentes, ad Curias seculares
recurrūt, aut contra illos decer-
nunt, præstantesque
auxilium.*

16. ¶ Necnon qui Archiepiscopos, aliosq; superiores, & inferiores Prælatos, & omnes alios quoscumque Iudices Ecclesiasticos Ordinarios, quomodolibet hac de causa directè, vel indirectè, carcerando, vel molestando, eorum agentes, procuratores, familiares, necnon consanguineos, & affines impediunt, quo minus sua iurisdictione Ecclesiastica contra quoscumque utantur, secundum quod Canones, & sacræ Constitutiones Ecclesiasticæ, & Decreta Conciliorum generalium, & præsertim Tridē-tini, statuunt; ac etiam eos, qui post ipsorum Ordinarios, vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque, Sententias, & decreta, aut alias, Fori Ecclesiastici iudicium eludentes, ad Cancellarias,

rias, & alias Curias seculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata, etiam pœnalia, Ordinariis, aut delegatis prædictis decerni, & contra illos exequi procurant, eos quoque qui hæc decernunt, & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium, & fauorem in eisdem.

Vsurpantes Sedis Apostolicæ, & quarumcumque Ecclesiarum iurisdictiones, vel etiam fructus sequestrantes.

17. ¶ Quiue iurisdictiones, seu fructus, redditus, & prouentus, ad Nos, & Sedem Apostolicam, & quascumque Ecclesiasticas personas, ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pertinentes usurpant, vel etiam quauis occasione, vel causa, sine Romani Pontificis, vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expræssa licentia sequestrant.

Impo

BVLLA IN

Imponentes decimas, & alia onera, personis Ecclesiasticis, Ecclesiis, Monasteriis, aut eorum fructibus.

18 ¶ Quiue collectas, decimas, talleas, præstantias, & alia onera, Clericis, Prælatiis, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorū, & Ecclesiarū Monast. & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorūque fructibus, redditibus, & proventibus huiusmodi, absque simili Romani Pont. speciali, & expressa licentia, imponunt, & diuersis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiā à sponte dantibus, & concedentibus, recipiunt. Necnon, qui perse, vel alios, directè, vel indirectè prædicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxiliū, consilium, vel fauorem præstare non verentur, cuiuscumque sint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiam si Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alii Potentatus quicūque, etiam Regnis, Prouinciis,
Ciu-

Ciuitatibus, & Terris quoquomodo Præsidentes, Consiliarii, & Senatores, aut quauis etiam Pontificali dignitate insigniti. Innouantes decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranensi nouissimè celebrato, quam aliis Conciliis generalibus edita, & cum censuris, & poenis in eis contentis.

Iudices seculares, qui se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus contra Ecclesiasticas personas.

19. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, & Iudices, Notarios, Scribas, Executores, Subexecutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus, contra personas Ecclesiasticas, illas processando, banniendo, capiendo, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, sine speciali, specifica, & expressa huius Sanctę Sedis Apostolicę licentia. Quique eiusmodi licentiã, ad personas, & casus

& casus non expressos extendunt: vel
 aliàs illa perperam abutuntur: etiam si
 talia committentes fuerint Consilarii,
 Senatores, Præsidentes, Cancellarii,
 Vicecancellarii, aut quouis alio nomi-
 ne nuncupati.

*Occupantes bona, aut terras Ecclesie Ro-
 mane, & illius iurisdictionem
 usurpantes.*

20. ¶ Item excommunicamus, & ana-
 thematizamus omnes illos, qui per se,
 seu alios directe, vel indirecte sub quo-
 cumque titulo, vel colore inuadere, de-
 struere, occupare, & detinere præsum-
 ferint, in totum, vel in partem, Almam
 Urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardi-
 niae, & Corsicae, Terras citra Pharam,
 Patrimonium Beati Petri in Tuscia, Duc-
 carum Spoletan. Comitatum Venayfi-
 num, Sabineñ. Marchiae Anconitanae,
 Massae Trebariae, Romandiolae, Cam-
 paniae, & maritimas Prouincias, illarũ-
 que Terras, & loca, ac Terras specialis
 com-

commiffionis Anulforum, Ciuitatesq; nostras Bononiam, Cæfenam, Ariminū, Beneuentum, Perufium, Auinionem, Ciuitatem Caftelli, Tudertum, Ferrariā, Comaclum, & alias Ciuitates, Terras, & loca, vel iura ad ipfam Romanā Ecclefiam pertinentia, dictæque Romanæ Ecclefie mediatè, vel immediate fubiecta: necnon supremam iurisdictionem in illis, Nobis, & eidem Romanæ Ecclefie competentem, de facto vfurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis præfumunt; nec non adhærentes, fautores, & defensores eorum, feu illis auxilium, confilium, vel fauorem quomodolibet præftantes.

Absolutio foli Pontifici re feruatur.

Volentes, præfentes nostros Processus, ac omnia, & quæcumque his Literis cōtenta, quouſque alii huiusmodi Processus, à Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant, aut publicètur, durare fuosque effectus omnino fortiri.

BVLLA IN

*Absolvere præsumentes, excommu-
nicantur.*

Cæterum, à prædictis Sententiis nul-
lus per alium, quã per Romanum Pon-
tificem, nisi in mortis articulo constitu-
tus, nec etiam tunc, nisi de stando Ec-
clesiæ mandatis, & satisfaciendo cautio-
ne præstita, absolui possit, etiam præ-
textu quarumvis facultatum, & Indulto-
rum quibuscûque personis Ecclesiasti-
cis, secularibus, & quorumvis Ordinû,
etiam Mendicantium, ac Militiarum re-
gularibus, etiã Episcopali, vel alia ma-
iori Dignitate præditis, ipsisque Ordini-
bus, & eorum Monasteriis, Conventi-
bus, & Domibus, ac Capitulis, Colle-
giis, Confraternitatibus, Congregatio-
nibus, Hospitalibus, & locis piis, necnô
laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia
mundana Excellentia fulgentibus, per
Nos, & dictam Sedem, ac cuiusvis Cõ-
cili Decreta, verbo, literis, aut alia qua-
cumque scriptura, in genere, & in spe-
cie concessorum, & innovatorum, ac cõ-
cedendorum, & innovandorum.

Quod

Quod si forte aliqui contra tenorē præsentium, talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto præsumserint; eos excommunicationis Sētentia innodamus: grauius cōtra eos, spiritualiter, & temporaliter, prout expedire nouerimus, processuri.

Papæ absolutio non comprehendit eos, qui à præmissis non destiterint.

Declarantes, ac protestantes quamcumque absolutionem, etiam solemni-ter per Nos faciendam, prædictos excōmunicatos sub præsentibus comprehensos, nisi prius à præmissis cū vero proposito ulterius similia non committendi, destiterint. Ac quoad eos, qui contra Ecclesiasticam libertatem, vt præmittitur, Statuta fecerint: nisi prius Statuta, ordinationes, constitutiones, pragmatikas, & decreta huiusmodi publice reuocauerint, & ex Archiuiis, seu Capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata repe-

BVLLA IN

ta reperiuntur, deleri & cassari, ac Nos de reuocatione huiusmodi certiores fecerint; eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari. Quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam nostram, vel Successorum nostrorum, quantocumque tempore continuatam, in præmissis omnibus, & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicæ, ac S. R. E. vndecumque, & quandocumque quesitis, vel querendis, nullatenus præiudicari posse, aut debere.

Non obstantibus priuilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus aliis cuiuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & præminentia fuerint, etiamsi ut præmittitur Pontificali, Imperiali, Regali, seu quauis Ecclesiastica, & mundana præfulgeant dignitate; vel eorū Regnis, Prouinciis, Ciuitatibus, seu locis à prædicta Sede, ex quauis causa, etiam per

COENA DOMINI. 57

per viam contractus, aut remuneratio-
nis, & sub quavis alia forma, & tenore,
ac cum quibusvis clausulis, etiam dero-
gatoriis derogatoriis concessis, etiã
continentibus vt excommunicari, ana-
thematizari, vel interdici non possint
per literas Apostolicas, non facientes
plenam, & expressam, ac de verbo ad
verbum de indulto huiusmodi, ac de or-
dinibus, locis, nominibus propriis, co-
gnominibus, & dignitatibus eorũ, men-
tionem; necnon consuetudinibus etiam
immemorabilibus, ac prescriptionibus
quantumcumque longissimis, & aliis
quibuslibet obseruantis, scriptis, vel
non scriptis, per quæ contra hos nostros
Processus, ac Sententias quo minus in-
cludantur in eis, se iuuare valeant, vel
tueri.

Quæ omnia quo ad hoc, & eorum
omnium tenores, ac si ad verbum, nihi-
lo penitus omisso, infererentur, præsen-
tibus pro expressis habentes, penitus
tollimus, & omninò reuocamus, cæte-
risque contrariis quibuscuq;.

BULLA IN

Ut verò præsentēs nostri Processus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, chartas, seu membranas, Processus ipsos continentes, valuis Ecclesiæ S. Io. Lateran. & Basilicæ Principis Aposto. de Vrbe appèdi faciemus, vt ii, quos Processus huiusmodi concernunt, quod ad ipsos nō peruenerint, aut quòd ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem prætere, aut ignorantia allegare: cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patèter omnibus publicatur. Insuper, vt processus ipsi, & Præsentēs Literæ, ac omnia, & singula in eis contenta, eò fiant notiora, quòd in plerisque Ciuitatibus, & locis fuerint publicata; vniuersis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis, & Prælatiis vbilibet constitutis, per hæc scripta committimus, & in virtute Sanctæ Obedientiæ districte præcipiendo mandamus, vt per se, vel aliū, seu alios, præsentēs literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam,

titiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries, in Ecclesiis suis, dum in eis maior populi multitudo ad Divina conuenerit, solemniter publicet, & ad Christi fidelium mentes reducat, nuncient, & declarent.

Quicumque audiunt confessiones; apud se has Literas habeant.

Cæterum, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, aliique locorum Ordinarii, & Ecclesiarum Prælati, necnon Rectores, cæterique curam animarum exercètes, ac presbyteri seculares, & quorumuis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones, quauis auctoritate deputati, transumptum præsentium Literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant. Volentes, earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Romanæ Curie, vel alterius persone

BULLA IN

in Dignitate Ecclesiastica cōstitutæ mun-
nitis, eandem prorsus fidem in Iudicio,
& extra illud vbique locorum adhiben-
dam fore, quæ ipsis præsentibus adhibe-
retur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.
Nulli ergo omnino hominû liceat hanc
paginam nostræ excommunicationis,
anathematizationis, interdicti, innoua-
tionis, innodationis, declarationis, pro-
testationis, sublationis, reuocationis,
commissionis, mandati, & voluntatis,
infringere, vel ei ausu temerario con-
traire. Si quis autem hoc attentare præ-
sumserit, indignationem Omnipoten-
tis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli
Apostolorum eius, se nouerit incurfu-
rum. Dat. Romę. apud Sanctum Petrû,
Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
simo sexentesimo octauo. Tertio Non.
Aprilis, Pontificatus Nostri Anno ter-
tio. L. P R O. D A T.

Scipio Cobellutius. *S. de Vrsinis.*
Registrata apud Scipionem Secretariû.

ANNO

Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi M. DC. VIII.

Indictione 6. die vero 3. Mensis

Aprilis, Pontificatus Sanctissimi

in Christo Patris, & D. N. D.

Pauli Diuina prouidencia Papæ

V. Anno eius tertio, supradictæ

Literæ Apostolicæ affixæ, &

publicatæ fuerunt ad Valuas Ba-

filiæ Lateranæ. ac Basilicæ

Principis Apostolorum de Vr-

be, dimissis, ibidemque appen-

sis earumdemmet literarum ori-

ginalibus per aliquod temporis

spatium, per nos Paulum Bar-

tocchium Narniæ. & Christo-

phorum Fundatum de Cæsis,

Apost. Curs. *Balthasar Vacca*

Mag. Curs. loco & plūbi.

G 5

QVIBVS

BVLLA IN

QVIBVS quidem literis diligenter inspectis, illas ad requisitionem & instantiam Mag. D. Prosperi Farinacii, Sanctissimi Domini Nostri Papæ, & Camere Apostolicæ Procurator Fiscalis, per nostrum, & dictæ Curia Notarium publicum infra scriptum transfumi, & exemplari, ac in hanc publicam transumpti formam redigi mandauimus: decernentes, & volentes, vt huic præfenti transumpto, iuxta earundem literarum, & decreti in eis appositi formam, contentiam, & tenorem, de cætero, plena, & indubitata fides adhibeatur vbique locorum, ac si ipsæ

ipsæ literæ originales exhibitæ,
vel ostensæ forent. Quibus om-
nibus, & singulis auctoritatem
nostram ordinariam, ac decre-
tum interposuimus, & interpo-
nimus per præsentem. In quorū
fidem præsentem literas, atque
præfens publicum Instrumen-
tum transumpti exinde fieri, &
per dictum nostrum, & Curia
nostræ Notarium infra scriptum
subscribi, & publicari mandau-
imus, nostrique soliti sigilli im-
pressionem muniri iussimus, & fe-
cimus. Dat. Romæ, in ædibus
nostris, Anno à Natiuitate Do-
mini Nostri Iesu Christi 1611.
Indictione 6. die verò 3. mensis
Aprilis. Pontificatus autē San-
ctissimi

BVLLA IN

Etissimi Domini Nostri Pauli
Diuina Prouidentia Papæ V.
Anno eius in tertio. Præsentibus
ibidem DD. Iulio Pennaz-
zolo Priuernate, & Iulio Oli-
uello Spoletan. diœc. dictæ Cu-
riæ nostræ Not. testibus ad præ-
missa omnia, & singula vocatis,
habitis, atque rogatis.

Octavius Cellius Curs. Caus.

C.A. Not. & Mens.

P. Auditor.

Palmae Balearium, ex Typogra-
phia Emmanuelis Rodriguez,
& Ioannis Piza. 1620.

3020

13.

137